

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 191 (XXXV) — Nr. 898

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Joi, 5 octombrie 2023

SUMAR

<u>Nr.</u>	<u>Pagina</u>
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE	
Decizia nr. 390 din 4 iulie 2023 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 30 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013 privind taxele judiciare de timbru	2–3
ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE	
3.325. — Ordin al ministrului sănătății pentru modificarea anexei nr. 1 la Normele metodologice privind asigurarea continuității asistenței medicale primare prin centrele de permanență, aprobate prin Ordinul ministrului sănătății nr. 774/2023	4–7
6.429. — Ordin al ministrului educației privind retragerea acreditării domeniilor de doctorat „Ingineria materialelor” și „Inginerie electronică, telecomunicații și tehnologii informaționale” din cadrul Școlii doctorale interdisciplinare, organizată la Universitatea Națională de Știință și Tehnologie Politehnica București — Centrul Universitar Pitești	7
ACTE ALE CURȚII EUROPENE A DREPTURILOR OMULUI	
Hotărârea din 6 decembrie 2022 în Cauza Spasov împotriva României	8–16

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 390

din 4 iulie 2023

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 30 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013 privind taxele judiciare de timbru

Marian Enache	— președinte
Mihaela Ciochină	— judecător
Cristian Deliorga	— judecător
Dimitrie-Bogdan Licu	— judecător
Gheorghe Stan	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Elena-Simina Tănăsescu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Mihaela Senia Costinescu	— magistrat-asistent-șef

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Loredana Brezeanu.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 30 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013 privind taxele judiciare de timbru, excepție ridicată de Marin Frunză în Dosarul nr. 4.161/233/2016 al Tribunalului Galați — Secția contencios administrativ și fiscal. Excepția de neconstituționalitate formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 3.319D/2019.

2. La apelul nominal lipsesc părțile, față de care procedura de înștiințare este legal îndeplinită.

3. Președintele Curții dispune să se facă apelul și în Dosarul nr. 3.408D/2019, care vizează excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 30 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013 privind taxele judiciare de timbru, excepție ridicată de Virgil Ramadan în Dosarul nr. 3.218/302/2018 al Tribunalului București — Secția a II-a contencios administrativ și fiscal.

4. La apelul nominal lipsesc părțile, față de care procedura de înștiințare este legal îndeplinită.

5. Având în vedere obiectul excepțiilor de neconstituționalitate ridicate în dosarele mai sus menționate, Curtea, din oficiu, pune în discuție conexarea lor. Reprezentantul Ministerului Public este de acord cu conexarea dosarelor. Curtea, în temeiul dispozițiilor art. 53 alin. (5) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, dispune conexarea Dosarului nr. 3.408D/2019 la Dosarul nr. 3.319D/2019, care a fost primul înregistrat.

6. Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere, ca neîntemeiate, a excepțiilor formulate, invocând Decizia Curții Constituționale nr. 497 din 25 iunie 2020.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarelor, constată următoarele:

7. Prin Decizia civilă nr. 879 din 29 octombrie 2019, pronunțată în Dosarul nr. 4.161/233/2016, **Tribunalul Galați — Secția contencios administrativ și fiscal a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 30 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013 privind taxele judiciare de timbru.** Excepția a fost ridicată de Marin Frunză, apelant-petent într-o cauză având ca obiect soluționarea apelului declarat împotriva unei sentințe prin care a fost admisă cererea petentului de anulare a unui proces-verbal de constatare și sancționare a unei contravenții, dar a fost respinsă cererea acestuia privind obligarea intimatului la plata cheltuielilor de judecată.

8. Prin Încheierea din 14 noiembrie 2019, pronunțată în Dosarul nr. 3.218/302/2018, **Tribunalul București — Secția a II-a contencios administrativ și fiscal a sesizat Curtea**

Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 30 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013 privind taxele judiciare de timbru. Excepția a fost ridicată de Virgil Ramadan, intimat într-o cauză având ca obiect soluționarea apelului declarat de Primăria Sectorului 5 din București — Direcția Generală de Poliție Locală împotriva unei sentințe prin care a fost anulat un proces-verbal de constatare și sancționare a unei contravenții.

9. În motivarea excepției de neconstituționalitate autorii acesteia susțin că prevederile de lege criticate nu întrunesc cerințele de claritate și previzibilitate ale normei juridice și nu respectă principiul egalității în drepturi, întrucât situează statul și instituțiile publice mai presus de cetățeni. Astfel, prevederile de lege criticate determină o discriminare între părțile din procese, în sensul că persoanelor fizice sau juridice private le incumbă obligația plății taxei de timbru judiciar, în vreme ce instituțiile publice sunt exonerate de la această plată. Norma legală pune într-o situație de inegalitate părțile din dosar, respectiv persoana care a depus toate diligențele pentru a obține o autorizație de construire și autoritatea publică competentă, care a refuzat nejustificat cererea persoanei respective. Autorii apreciază că nerespectarea obligațiilor procesuale ale participantului la judecarea unei cereri de chemare în judecată sau a unei căi de atac trebuie sancționată pecuniar prin stabilirea unei taxe judiciare de timbru în mod egal, chiar dacă este autoritate publică. Or, autoritatea publică ce refuză în mod abuziv să emită autorizație de construire este favorizată în fața legii, întrucât are posibilitatea să câștige procesul prin invocarea excepției insuficienței timbrării, excepție care nu poate fi invocată și de persoana fizică de drept privat participantă în cauză.

10. **Tribunalul Galați — Secția contencios administrativ și fiscal** apreciază că excepția este neîntemeiată, arătând că prevederile art. 30 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013 constituie cadrul legal de drept comun al scutirilor subiective de la plata taxelor judiciare de timbru, beneficiarii acestor scutiri fiind numai persoanele prevăzute în mod expres de lege. Rațiunea pentru care autoritățile publice sunt scutite de plata taxei de timbru este aceea că acțiunile și cererile introduse de acestea prezintă o strânsă legătură cu veniturile bugetului de stat, fiind vorba despre realizarea unui interes public, și, prin urmare, nu se poate afirma că persoanele fizice sau juridice care urmăresc realizarea unor interese proprii, fiind părți în litigiile cu autoritățile publice prevăzute de art. 30 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013, se află în aceeași situație juridică cu acestea din urmă.

11. **Tribunalul București — Secția a II-a contencios administrativ și fiscal** apreciază că excepția este neîntemeiată.

12. Potrivit art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, actele de sesizare au fost comunicate președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

13. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului, Guvernul și Avocatul Poporului** nu au comunicat punctele lor de vedere cu privire la excepția de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând actele de sesizare, rapoartele întocmite de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale

criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

14. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

15. **Obiectul excepției de neconstituționalitate** îl constituie dispozițiile art. 30 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013 privind taxele judiciare de timbru, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 392 din 29 iunie 2013, care au următorul conținut: „(1) Sunt scutite de taxa judiciară de timbru acțiunile și cererile, inclusiv căile de atac formulate, potrivit legii, de Senat, Camera Deputaților, Președinția României, Guvernul României, Curtea Constituțională, Curtea de Conturi, Consiliul Legislativ, Avocatul Poporului, de Ministerul Public și de Ministerul Finanțelor Publice, indiferent de obiectul acestora, precum și cele formulate de alte instituții publice, indiferent de calitatea procesuală a acestora, când au ca obiect venituri publice.

(2) În înțelesul prezentei ordonanțe de urgență, în categoria veniturilor publice se includ: veniturile bugetului de stat, bugetului asigurărilor sociale de stat, bugetelor locale, bugetelor fondurilor speciale, inclusiv ale bugetului Fondului de asigurări sociale de sănătate, bugetului Trezoreriei Statului, veniturile din rambursări de credite externe și din dobânzi și comisioane derulate prin Trezoreria Statului, precum și veniturile bugetelor instituțiilor publice finanțate integral sau parțial din bugetul de stat, bugetele locale, bugetul asigurărilor sociale de stat și bugetele fondurilor speciale, după caz, veniturile bugetului fondurilor provenite din credite externe contractate ori garantate de stat și ale căror rambursare, dobânzi și alte costuri se asigură din fonduri publice, precum și veniturile bugetului fondurilor externe nerambursabile.”

16. În opinia autorilor excepției de neconstituționalitate, dispozițiile legale criticate încalcă prevederile art. 1 privind statul român, ale art. 11 privind dreptul intern și dreptul internațional, ale art. 15 privind universalitatea, ale art. 16 care consacră principiul egalității în drepturi, ale art. 20 referitor la tratatele internaționale privind drepturile omului, ale art. 21 privind accesul liber la justiție, ale art. 24 privind dreptul la apărare și ale art. 148 din Constituție privind integrarea în Uniunea Europeană, precum și prevederile art. 6 referitoare la dreptul la un proces echitabil din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

17. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că prevederile art. 30 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013 au mai format obiect al controlului de constituționalitate, prin raportare la aceleași dispoziții constituționale și din perspectiva unor critici similare, în acest sens fiind Decizia nr. 277 din 10 mai 2016, publicată în Monitorul

Oficial al României, Partea I, nr. 495 din 1 iulie 2016, Decizia nr. 747 din 23 noiembrie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 125 din 8 februarie 2018, sau Decizia nr. 837 din 13 decembrie 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 265 din 8 aprilie 2019, prin care Curtea a statuat că reglementarea criticată este constituțională în raport cu criticile formulate.

18. Curtea a stabilit că scutirea autorităților publice, care intră sub incidența textului de lege criticat, de taxe, tarife, comisioane sau cauțiuni pentru cererile, acțiunile și orice alte măsuri pe care le îndeplinesc în vederea realizării creanțelor bugetare are o justificare obiectivă și rațională, întrucât ar fi absurd ca autoritățile respective — beneficiare de alocații bugetare — să fie obligate (formal) să plătească din buget o taxă ce revine aceluiași buget, acestea fiind finanțate de la bugetul de stat pentru a putea funcționa. De asemenea, Curtea a statuat că principiul egalității, prevăzut de Constituție pentru cetățeni, nu poate ca, prin extensie, să primească semnificația unei egalități între cetățeni și autoritățile publice. Așa cum rezultă din dispozițiile constituționale ale art. 16, cetățenii se bucură de drepturile prevăzute în Constituție și în legi, fiind egali în fața acestora și a autorităților publice, în timp ce autoritățile publice exercită atribuțiile care le sunt stabilite de lege, potrivit competenței lor, în realizarea funcțiilor pentru care sunt create.

19. Pe de altă parte, Curtea a subliniat că existența calității de autoritate/instituție publică nu este suficientă pentru a beneficia de scutirea de la plata taxei judiciare de timbru, inclusiv cea prevăzută de art. 30 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013, aceasta nefiind aplicabilă decât în cazul special al veniturilor publice, iar nu și în cazul în care instituția formulează cereri ca urmare a pretențiilor ce decurg din contracte civile sau comerciale sau din alte raporturi ce excedează domeniului strict delimitat al noțiunii de „venituri publice”. Așa fiind, nu toate pretențiile pecuniare formulate de autoritățile publice prevăzute în art. 30 alin. (1) din actul normativ menționat sunt scutite de taxa judiciară de timbru. Competența de a califica obiectul cauzei deduse judecătii și, implicit, modalitatea de stabilire a taxei judiciare de timbru aferente litigiului reprezintă însă atributul exclusiv al instanței de judecată. O eventuală interpretare și aplicare greșită a normelor legale incidente cauzei de către instanță excedează controlului Curții Constituționale, aceasta neputându-se substitui instanței de judecată în stabilirea legii aplicabile litigiului.

20. Întrucât nu au intervenit elemente noi, de natură să determine reconsiderarea jurisprudenței Curții Constituționale, atât soluția, cât și considerentele cuprinse în deciziile menționate își păstrează valabilitatea și în cauza de față.

21. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Marin Frunză în Dosarul nr. 4.161/233/2016 al Tribunalului Galați — Secția contencios administrativ și fiscal și de Virgil Ramadan în Dosarul nr. 3.218/302/2018 al Tribunalului București — Secția a II-a contencios administrativ și fiscal și constată că dispozițiile art. 30 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013 privind taxele judiciare de timbru sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Tribunalului Galați — Secția contencios administrativ și fiscal și Tribunalului București — Secția a II-a contencios administrativ și fiscal și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 4 iulie 2023.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE
MARIAN ENACHE

Magistrat-asistent-șef,
Mihaela Senia Costinescu

ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE

MINISTERUL SĂNĂTĂȚII

ORDIN

pentru modificarea anexei nr. 1 la Normele metodologice privind asigurarea continuității asistenței medicale primare prin centrele de permanență, aprobate prin Ordinul ministrului sănătății nr. 774/2023

Văzând Referatul de aprobare al Direcției generale asistență medicală din cadrul Ministerului Sănătății cu nr. AR 17.688/2023,

având în vedere:

— prevederile Legii nr. 263/2004 privind asigurarea continuității asistenței medicale prin centrele de permanență, cu modificările și completările ulterioare;

— prevederile art. 67 lit. e), art. 70 și 78 din Legea nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății, republicată, cu modificările și completările ulterioare,

în temeiul prevederilor art. 7 alin. (4) din Hotărârea Guvernului nr. 144/2010 privind organizarea și funcționarea Ministerului Sănătății, cu modificările și completările ulterioare,

ministrul sănătății emite următorul ordin:

Art. I. — Anexa nr. 1 la Normele metodologice privind asigurarea continuității asistenței medicale primare prin centrele de permanență, aprobate prin Ordinul ministrului sănătății nr. 774/2023, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 234 și 234 bis din 22 martie 2023, cu modificările și completările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. La județul Arad, lista centrelor de permanență înființate în baza zonelor și criteriilor propuse de direcțiile de sănătate publică, conform art. 4 alin. (1) din Legea nr. 263/2004 privind asigurarea continuității asistenței medicale prin centrele de permanență, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și va avea următorul cuprins:

DSP	CENTRE DE PERMANENȚĂ ÎNFIINȚATE/FUNCȚIONALE					
	CENTRE DE PERMANENȚĂ ÎNFIINȚATE ÎN MEDIUL RURAL			CENTRE DE PERMANENȚĂ ÎNFIINȚATE ÎN MEDIUL URBAN		
	Nr. crt.	CENTRU DE PERMANENȚĂ/ LOCALITATE	ZONE/LOCALITĂȚI ARONDATE	Nr. crt.	CENTRU DE PERMANENȚĂ/ LOCALITATE	ZONE/CARTIERE/ STRĂZI ARONDATE
1	2	3	4	5	6	7
„AR	1	«Dr. I.T. Mera» Șiria	Comuna Șiria Comuna Covăsânț Comuna Pâncota	1	Vlaicu	Cartier Vlaicu Cartierul Funcționarilor
	2	Moneasa	Comuna Moneasa Comuna Dezna Comuna Ignești Comuna Archiș Comuna Dieci	2	Turcin	Cartier Silvaș-Cadaș Cartier Pârneava Cartier Drăgășani Cartier Aeroport
	3	Gurahonț	Comuna Gurahonț Comuna Almaș Comuna Brazii Comuna Pleșcuța	3	Ignat	Cartier Alfa
	4	Sâmbăteni	Comuna Păuliș Comuna Ghioroc	4	Paris	Cartier Centru
	5	Gurba	Comuna Șicula Comuna Seleuș Comuna Șepreuș Comuna Cermei Comuna Beliu	5	Ilyes	Cartier Gai Cartier Bujac Cartier Șega
	6	Felnac	Comuna Felnac Comuna Secusigiu Comuna Zădăreni	6	Dr. Manuila Melinda	Cartier Micalaca
	7	Medmun	Comuna Vladimirescu	7	Medisys	Cartier Aradul Nou Cartier Mureșel Cartier Subcetate/ Sânicolaul Mic
	8	Lasermed	Comuna Vladimirescu	8	Centrul de permanență «Acoperământul Maicii Domnului» Grădiște	Cartier Grădiște Cartier 6 Vânători Comuna Livada — suburbie

1	2	3	4	5	6	7
	9	Hălmațiu	Comuna Hălmațiu Comuna Hălmațel Comuna Vârfurile	9	Chișineu-Criș	Orașul Chișineu-Criș Comuna Sinteza Mare Comuna Mișca Comuna Zerind Comuna Pilu Comuna Socodor Comuna Grăniceri
	10	Vinga	Comuna Vinga Comuna Șagu Comuna Fântânele Comuna Frumușeni	10	Lipova	Orașul Lipova Comuna Zăbrani Comuna Conop Comuna Ususău Comuna Bârzava Comuna Vărădia de Mureș Comuna Săvârșin Comuna Bata Comuna Birchiș Comuna Petriș
				11	Sântana	Orașul Sântana Orașul Curtici Comuna Macea Comuna Dorobanți Comuna Iratoș Comuna Șofronea Comuna Zimandu Nou
				12	Nădlac	Orașul Nădlac Orașul Pecica Comuna Semlac Comuna Șeitin Comuna Peregu Mare*

2. La județul Argeș, lista centrelor de permanență înființate în baza zonelor și criteriilor propuse de direcțiile de sănătate publică, conform art. 4 alin. (1) din Legea nr. 263/2004 privind asigurarea continuității asistenței medicale prin centrele de permanență, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și va avea următorul cuprins:

CENTRE DE PERMANENȚĂ ÎNFIINȚATE/FUNCȚIONALE						
DSP	CENTRE DE PERMANENȚĂ ÎNFIINȚATE ÎN MEDIUL RURAL			CENTRE DE PERMANENȚĂ ÎNFIINȚATE ÎN MEDIUL URBAN		
	Nr. crt.	CENTRU DE PERMANENȚĂ/ LOCALITATE	ZONE/LOCALITĂȚI ARONDATE	Nr. crt.	CENTRU DE PERMANENȚĂ/ LOCALITATE	ZONE/CARTIERE/ STRĂZI ARONDATE
1	2	3	4	5	6	7
„AG	1	Călinești	Călinești Topoloveni			
	2	Cuca	Cuca Ciomăgești Cotmeana Uda			
	3	Bârla	Bârla Lunca Corbului Hârsești Căldăraru Stolnici Miroși			
	4	Bogați	Bogați Leordeni Boțești Beleți Negrești Dobrești Priboieni			
	5	Budeasa	Budeasa Merișani Mălureni			
	6	Făget	Mărăcineni Micești Davidești Dărmănești			

1	2	3	4	5	6	7
	7	Domnești	Domnești Pietroșani Coșești Nucșoara Corbi Mușătești Aninoasa Berevoiești			
	8	Mozăceni	Mozăceni Ștefan cel Mare Slobozia Negrași			
	9	Valea Argeșelului	Boteni Vulturești Mioarele			
	10	Rucăr	Rucăr Dragoslavele Dâmbovicioara”			

3. La județul Dolj, lista centrelor de permanență înființate în baza zonelor și criteriilor propuse de direcțiile de sănătate publică, conform art. 4 alin. (1) din Legea nr. 263/2004 privind asigurarea continuității asistenței medicale prin centrele de permanență, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și va avea următorul cuprins:

DSP	CENTRE DE PERMANENȚĂ ÎNFIINȚATE/FUNCȚIONALE					
	CENTRE DE PERMANENȚĂ ÎNFIINȚATE ÎN MEDIUL RURAL			CENTRE DE PERMANENȚĂ ÎNFIINȚATE ÎN MEDIUL URBAN		
	Nr. crt.	CENTRU DE PERMANENȚĂ/ LOCALITATE	ZONE/LOCALITĂȚI ARONDATE	Nr. crt.	CENTRU DE PERMANENȚĂ/ LOCALITATE	ZONE/CARTIERE/ STRĂZI ARONDATE
1	2	3	4	5	6	7
„DJ	1	Dr. L. Purnea Afumați	Urzicuța	1	Consiliul Local Bechet	Călărași Ostroveni
	2	Dr. C. Bădoi-Nițescu Amărăștii de Jos	Amărăștii de Sus Dobrotești	2	Dr. P. Săftoiu Craiova 1	Str. Împăratul Traian Cartier Valea Roșie Cartier Sărari
	3	Dr. G. Stancu Brabova	Botoșești Paia Carpen Gogoșu Pleșoi Predești Seaca de Pădure	3	Dr. V. Dobriceanu Craiova 2	Str. Severinului Cartier Craiovița Nouă Cartier Craiovița Veche
	4	Dr. Tageldin Hisham Bulzești	Ghioroiu-VL	4	Băilești	Locuitorii municipiului Băilești, comuna Seaca de Câmp, comuna Galiciuica, comuna Galicea Mare, comuna Cioroiaia, comuna Catane
	5	Dr. L. Surugiu Cetate	Maglavit			
	6	Consiliul Local Coțofenii din Dos	Argetoaia Scăiești			
	7	Dr. M. Stroescu Ghercești	Mischii Pielești			
	8	Consiliul Local Ghidici	Rast			
	9	Dr. L. Țenea Goicea	Bârca Măceșu de Jos Măceșu de Sus			
	10	Dr. V. Vatan Murgași	Murgași			
	11	Dr. O. Bălan Piscu Vechi	Poiana Mare			
	12	Consiliul Local Plenița	Orodel Vârtop			
	13	Dr. G. Dumitra Sadova	Dobrești			

1	2	3	4	5	6	7
	14	Dr. D. Dumitru Țuglui	Podari			
	15	Dr. M. Ionescu Vârvoru de Jos	Sălcuța			
	16	Drăgotești	Drăgotești Robănești Teslui			
	17	Malu Mare	Malu Mare Ghindenii			
	18	Bratovoiești	Teasc Bratovoiești Rojiște			
	19	Întorsura	Radovan Lipovu Întorsura"			

Art. II. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

p. Ministrul sănătății,
Adriana Pistol,
secretar de stat

București, 27 septembrie 2023.
Nr. 3.325.

MINISTERUL EDUCAȚIEI

ORDIN

privind retragerea acreditării domeniilor de doctorat „Ingineria materialelor” și „Inginerie electronică, telecomunicații și tehnologii informaționale” din cadrul Școlii doctorale interdisciplinare, organizată la Universitatea Națională de Știință și Tehnologie Politehnica București — Centrul Universitar Pitești

În conformitate cu prevederile:

- art. 30 alin. (1) și (3), art. 61, art. 240 alin. (2), art. 249 alin. (1) lit. b) din Legea învățământului superior nr. 199/2023, cu modificările ulterioare, precum și ale Hotărârii Guvernului nr. 681/2011 privind aprobarea Codului studiilor universitare de doctorat, cu modificările și completările ulterioare;
- art. 6 din Legea nr. 186/2023 privind înființarea Universității Naționale de Știință și Tehnologie Politehnica București;
- Ordinului ministrului educației nr. 3.651/2021 privind aprobarea Metodologiei de evaluare a studiilor universitare de doctorat și a sistemelor de criterii, standarde și indicatori de performanță utilizați în evaluare;
- Ordinului ministrului educației nr. 5.989/2021 privind menținerea acreditării Universității din Pitești în vederea organizării programelor de studii universitare de doctorat, cu modificările ulterioare;

luând în considerare Adresa Agenției Române de Asigurare a Calității în Învățământul Superior (ARACIS) nr. 5.295 din 1.09.2023, înregistrată la Ministerul Educației cu nr. 597/GP din 6.09.2023, prin care se înaintează hotărârile Consiliului ARACIS nr. 234/H din 31.08.2023 și nr. 235/H din 31.08.2023 cu privire la retragerea acreditării domeniilor de doctorat „Ingineria materialelor” și „Inginerie electronică, telecomunicații și tehnologii informaționale” din cadrul Școlii doctorale interdisciplinare, organizată la Universitatea Națională de Știință și Tehnologie Politehnica București — Centrul Universitar Pitești,

în temeiul prevederilor art. 13 alin. (3) din Hotărârea Guvernului nr. 369/2021 privind organizarea și funcționarea Ministerului Educației, cu modificările și completările ulterioare,

ministrul educației emite prezentul ordin.

Art. 1. — (1) Se retrage acreditarea următoarelor domenii de studii universitare de doctorat care se organizează în cadrul Școlii doctorale interdisciplinare din Universitatea Națională de Știință și Tehnologie Politehnica București — Centrul Universitar Pitești:

- a) „Ingineria materialelor”;
- b) „Inginerie electronică, telecomunicații și tehnologii informaționale”.

(2) Domeniile de studii universitare de doctorat prevăzute la alin. (1) intră în proces de lichidare, fără dreptul de a se mai organiza pentru acestea admitere de noi studenți doctoranzi.

Art. 2. — Direcția generală învățământ universitar din cadrul Ministerului Educației și instituția organizatoare de studii universitare de doctorat — Universitatea Națională de Știință și Tehnologie Politehnica București — Centrul Universitar Pitești vor duce la îndeplinire prevederile prezentului ordin.

Art. 3. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

p. Ministrul educației,
Gigel Paraschiv,
secretar de stat

București, 27 septembrie 2023.
Nr. 6.429.

ACTE ALE CURȚII EUROPENE A DREPTURILOR OMULUI

CURTEA EUROPEANĂ A DREPTURILOR OMULUI
SECȚIA A PATRA

HOTĂRÂREA

din 6 decembrie 2022

în Cauza Spasov împotriva României

(Cererea nr. 27.122/14)
Strasbourg

Art. 6 § 1 (latura penală) • Condamnare penală întemeiată pe dispoziții de drept intern vădit contrare unor reglementări ale UE care prevalează asupra acestora și care sunt direct aplicabile • Eroare vădită de drept constituind denegare de dreptate Art. 1 din Protocolul 1 • Confiscarea valorii echivalente și interzicerea temporară a pescuitului în zona economică exclusivă, în legătură cu o condamnare penală contrară dreptului UE • Licență de pescuit marin eliberată într-un alt stat membru al UE, parțial golită de conținutul său • Art. 1 din Protocolul 1 aplicabil • Nerespectarea principiului legalității

Hotărârea va rămâne definitivă în condițiile prevăzute la art. 44 § 2 din Convenție. Poate suferi modificări de formă.

În Cauza Spasov împotriva României,

Curtea Europeană a Drepturilor Omului (Secția a patra), reunită într-o cameră compusă din: Gabriele Kucsko-Stadlmayer, președinte, Tim Eicke, Faris Vehabović, Iulia Antoanella Motoc, Jon Fridrik Kjølbro, Armen Harutyunyan, Ana Maria Guerra Martins, judecători, și Ilse Freiwirth, greșier adjunct de secție,

având în vedere:

— cererea (nr. 27.122/14) îndreptată împotriva României, prin care un resortisant bulgar, domnul Hristo Spasov („reclamantul”), a sesizat Curtea la 2 aprilie 2014, în temeiul art. 34 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale („Convenția”);

— decizia de a aduce prezenta cerere la cunoștința Guvernului român („Guvernul”) la 31 mai 2019;

— observațiile părților,

după ce a deliberat în camera de consiliu, la 15 noiembrie 2021,

pronunță prezenta hotărâre, adoptată la aceeași dată.

INTRODUCERE

1. Reclamantul a fost găsit vinovat de pescuit ilegal în zona economică exclusivă a României din Marea Neagră. El susține că această condamnare este contrară normelor politicii comune în domeniul pescuitului și, prin urmare, constituie o încălcare a art. 6 § 1 din Convenție și a art. 1 din Protocolul nr. 1.

ÎN FAPT

2. Reclamantul s-a născut în 1968 și locuiește în Balcic, Bulgaria. Acesta a fost reprezentat de M. Ekimdzhiev și K. Boncheva, avocați în Plovdiv.

3. Guvernul a fost reprezentat de agenții guvernamentali, cel mai recent de doamna O.F. Ezer, din cadrul Ministerului Afacerilor Externe.

4. Informat cu privire la dreptul său de a interveni în procedură (art. 36 § 1 din Convenție), Guvernul bulgar nu și-a exprimat intenția de a se prevala de acesta.

5. La momentul faptelor, reclamantul era atât comandantul, cât și proprietarul unei nave de pescuit sub pavilion bulgăresc. Nava era înregistrată în Bulgaria și era folosită pentru practicarea pescuitului în „apele comunitare” din Marea Neagră. Echipajul era format din el însuși și alți nouă resortisanți bulgari.

6. La 13 aprilie 2011, în timp ce se afla în apele teritoriale românești, la o distanță de 20 de mile marine, în zona economică exclusivă a României din Marea Neagră, nava în cauză a fost abordată în vederea efectuării unui control de către o navă de patrulare maritimă a Poliției de Frontieră Române. Cu ocazia controlului, polițiștii de frontieră au găsit la bordul navei aproximativ 20 de bucăți pește din specia calcan și o plasă de pescuit cu dimensiunea ochiurilor sub dimensiunile (minime) prevăzute de legislația românească privind pescuitul calcanului. La solicitarea polițiștilor de frontieră, reclamantul a ridicat din apă mai multe plase de pescuit aflate în apropierea navei sale.

7. Nava a fost condusă în portul Mangalia, unde nava a fost reținută și calcanii au fost confiscați.

8. Reclamantul a fost arestat preventiv. La ieșirea din arest i s-a interzis să părăsească România pe perioada anchetei, care a fost încredințată Parchetului de pe lângă Judecătoria Mangalia.

9. Parchetul a dispus urmărirea penală față de reclamant pentru pescuitul ilegal de calcan în zona economică exclusivă a României din Marea Neagră. Acestuia i s-a imputat practicarea pescuitului în această zonă fără a deține o licență de pescuit, emisă de autoritățile române, și utilizarea unor unelte și scule de pescuit neconforme cu legislația românească.

10. Reclamantul s-a apărat prezentând autorităților române licența și autorizația de pescuit emise de către autoritățile bulgare. Acesta a susținut că documentele respective îi permiteau să pescuiască în zona economică exclusivă a României din Marea Neagră o anumită cantitate de calcan, care făcea parte din cota de captură pentru calcan alocată Bulgariei în cadrul politicii comune în domeniul pescuitului a Uniunii Europene („UE”).

11. Acesta a afirmat că nava sa era o navă de pescuit comunitară, că zona economică exclusivă a României din Marea Neagră făcea parte din apele comunitare și că, prin urmare, normele politicii comune în domeniul pescuitului și, în special, dispozițiile Regulamentului (CE) nr. 2.371/2002 al Consiliului din 20 decembrie 2002 îi permiteau să pescuiască în această zonă.

12. El a susținut, de asemenea, că plasa de pescuit găsită la bordul navei sale nu îi aparținea, ci o ridicase la bordul navei pentru că aceasta era încurcată cu propriile plase și că, prin urmare, avea obligația să o aducă înapoi în port și să o predea autorităților bulgare. El a adăugat că nici plasele scoase din apă

la solicitarea polițiștilor de frontieră nu îi aparțineau. În ceea ce privește calcanii pe care îi pescuise, el a precizat că aceștia făceau parte din cota de pescuit alocată Bulgariei.

13. La 15 mai 2011, reclamantului i s-a permis să se întoarcă în Bulgaria. La 22 martie 2012 i-a fost restituită nava.

14. La solicitarea parchetului, Agenția Națională pentru Pescuit și Acvacultură a precizat că normele politicii comune în domeniul pescuitului permiteau accesul navelor aflate sub pavilionul unui stat membru în zona economică exclusivă a României din Marea Neagră, dar că dreptul de a pescui în Marea Neagră era supus obligației de a obține o licență de pescuit emisă de autoritățile române.

15. Tot la solicitarea parchetului, Institutul Național de Cercetare-Dezvoltare Marină „Grigore Antipa” a declarat că utilizarea unor unelte de pescuit neconforme cu legislația românească era susceptibilă să pună în pericol populația de calcan și să cauzeze capturi accidentale de alte specii protejate.

16. Printr-un rechizitoriu din 5 septembrie 2011, parchetul l-a trimis pe reclamant în judecată în fața Judecătoriei Mangalia pentru încălcarea art. 64 lit. a), i) și k) și a art. 65 alin. (1) lit. b) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 23/2008 privind pescuitul și acvacultura, și anume pescuitul fără deținerea unei licențe, pescuitul cu unelte având ochiul de plasă sub dimensiunile minime legale, folosirea la pescuit de către persoanele neautorizate a unor unelte de pescuit comerciale și pescuitul cu unelte și scule interzise.

17. Prin sentința penală din 18 octombrie 2011, judecătoria l-a achitat pe reclamant. A constatat că acesta deținea toate documentele impuse de legislația UE pentru pescuitul calcanului în zona economică exclusivă a României din Marea Neagră. Aceasta a hotărât că, în temeiul normelor politicii comune în domeniul pescuitului și, în special, al art. 17 alin. (1) din Regulamentul (CE) nr. 2.371/2002, reclamantul nu avea nevoie de o licență de pescuit română pentru a practica acest tip de pescuit.

18. În plus, aceasta a apreciat că reclamantului nu i se putea imputa folosirea de unelte și scule de pescuit neautorizate. Aceasta a considerat, într-adevăr, că nu s-a demonstrat că plasele de pescuit scoase din apă la cererea polițiștilor de frontieră erau ale reclamantului. În ceea ce privește plasa găsită la bordul navei persoanei în cauză, instanța a menționat că folosirea acesteia era permisă, în general, pentru pescuitul comercial și interzisă doar de legislația românească pentru pescuitul de calcan, în absența unor standarde tehnice comune diferitelor state riverane Mării Negre. Având în vedere circumstanțele cauzei și în special cantitatea mică de pește capturat, aceasta a apreciat că utilizarea plasei respective nu prezenta gradul de pericol social al unei infracțiuni și i-a aplicat reclamantului o amendă administrativă.

19. Parchetul și reclamantul au declarat recurs. Parchetul a solicitat condamnarea reclamantului pentru pescuit ilegal; reclamantul a solicitat anularea amenzii care îi fusese aplicată.

20. Prin decizia din 21 decembrie 2011, Curtea de Apel Constanța a admis recursul declarat de parchet. Aceasta a considerat că, în absența unui acord bilateral între România și Bulgaria privind condițiile de acces al navelor acestora în apele comunitare, instanța de fond ar fi trebuit să își justifice decizia de a aplica art. 17 alin. (1) din Regulamentul (CE) nr. 2.371/2002 și nu legislația națională și Convenția Națiunilor Unite asupra dreptului mării.

21. Prin urmare, aceasta a trimis cauza spre rejudecare Judecătoriei Mangalia pentru ca aceasta să pronunțe o decizie motivată cu privire la regimul juridic aplicabil activităților de pescuit în zona economică exclusivă a României din Marea Neagră.

22. La o dată neprecizată, autoritățile bulgare au sesizat Comisia Europeană („Comisia”) cu privire la incidentul în care a fost implicat reclamantul. Comisia a solicitat explicații autorităților române.

23. La 21 decembrie 2011, Direcția Generală Afaceri Maritime și Pescuit a Comisiei Europene (DG MARE) a adresat autorităților române o scrisoare în care le informa că, la soluționarea cauzei, au comis grave erori de interpretare și aplicare a normelor politicii comune în domeniul pescuitului, în special a Regulamentului (CE) nr. 2.371/2002 și a Regulamentului (UE) nr. 1.256/2010.

24. Aceasta a considerat în special că sechestrarea navei reclamantului, pe motiv că acesta nu deținea o licență de pescuit emisă de autoritățile române, era contrară acestor norme.

25. DG MARE a precizat, de asemenea, că urmărirea penală îndreptată împotriva persoanei în cauză pentru folosirea unor plase de pescuit neconforme cu legislația românească era contrară dreptului UE („dreptul Uniunii”). În această privință, a menționat că dreptul Uniunii nu prevedea norme tehnice comune pentru uneltele de pescuit calcan în Marea Neagră. Aceasta a adăugat că autoritățile române puteau să reglementeze doar dimensiunea ochiurilor plaselor de pescuit calcan în apele teritoriale situate la mai puțin de 12 mile marine de la baza țărului lor.

26. În cele din urmă, DG MARE a îndemnat autoritățile române să remedieze situația. Aceasta a reamintit că doar organismele UE au competența exclusivă de a adopta măsuri pentru conservarea resurselor halieutice din Marea Neagră, în cadrul politicii comune în domeniul pescuitului, și că autoritățile naționale nu pot legifera în acest domeniu fără acordul lor.

27. Într-o scrisoare din 13 martie 2012, adresată unei asociații bulgare care acționa în numele reclamantului, DG MARE a confirmat că navele de pescuit aflate sub pavilion bulgar și care dețineau o licență de pescuit emisă de autoritățile bulgare aveau dreptul să pescuiască în zona economică exclusivă a României din Marea Neagră.

28. La 10 mai 2012, având în vedere poziția Comisiei, parchetul a solicitat Judecătoriei Mangalia să adreseze Curții de Justiție a Uniunii Europene („CJUE”) o întrebare preliminară privind interpretarea și aplicarea normelor politicii comune în domeniul pescuitului. Acesta dorea să i se solicite CJUE să precizeze dacă aceste norme împiedicau autoritățile române să adopte ele însele norme de reglementare a pescuitului în zona economică exclusivă a României din Marea Neagră. Reclamantul s-a alăturat acestei cereri.

29. La 11 octombrie 2012, judecătoria a respins cererea. Aceasta a considerat că întrebările priveau fondul litigiului, și nu dreptul Uniunii, neexistând, în opinia sa, îndoieli cu privire la interpretarea sau aplicarea acestuia în speță.

30. Printr-o sentință penală din 12 februarie 2013, judecătoria a hotărât că regimul juridic aplicabil activităților de pescuit în zona economică exclusivă a României din Marea Neagră era cel al politicii comune a UE în domeniul pescuitului.

31. Aceasta a constatat că art. 17 alin. (1) din Regulamentul (CE) nr. 2371/2002 reglementa expres principiul accesului liber la zonele de pescuit ale statelor membre pentru orice navă comunitară care deține o licență de pescuit.

32. A subliniat că accesul la zonele de pescuit ale statelor membre aflate în afara zonei de 12 mile marine de la baza țărului lor este permis navelor înregistrate în registrul comunitar al flotei de pescuit și care dețin o licență de pescuit eliberată de statul membru de pavilion.

33. Aceasta a subliniat că, în speță, nava reclamantului era o navă de pescuit comunitară, reclamantul deținea o licență de pescuit valabilă, emisă de autoritățile bulgare, iar nava acestuia fusese controlată în apele comunitare, la o distanță mai mare de 12 mile marine de la baza țărului românesc.

34. Reamintind că dreptul Uniunii prevalează asupra legislației naționale, a concluzionat că reclamantul nu era vinovat de pescuit ilegal. A pronunțat achitarea reclamantului și i-a aplicat sancțiunea cu caracter administrativ a amenzii în cuantum de 1.000 de lei, adică 230 EUR, pentru motivele expuse deja în sentința penală din 18 octombrie 2011 (a se vedea *supra*, pct. 18).

35. Parchetul a declarat apel, solicitând condamnarea reclamantului pentru pescuit ilegal și confiscarea valorii echivalente. Reclamantul a solicitat confirmarea achitării sale, reiterând faptul că autoritățile române nu puteau să îl urmărească penal pentru infracțiunea de pescuit ilegal, întrucât respectase normele politicii comune în domeniul pescuitului.

36. La 25 aprilie 2013, Comisia a declanșat procedura în constatarea neîndeplinirii obligațiilor împotriva României, în temeiul art. 258 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (Procedura nr. 20132043), ca urmare a incidentului în care a fost implicat reclamantul și a altor incidente similare. Aceasta a adresat autorităților române o scrisoare de punere în întârziere, comunicându-i că aveau obligația să respecte principiul accesului egal la apele și resursele UE din Marea Neagră.

37. Printr-o decizie definitivă din 2 octombrie 2013, Curtea de Apel Constanța a infirmat hotărârea pronunțată în primă instanță, constatând că judecătoria a considerat în mod greșit că regimul juridic aplicabil zonei economice exclusive a României din Marea Neagră era cel al UE.

38. Spre deosebire de instanța de prim grad, curtea de apel a hotărât că normele aplicabile în această zonă erau Convenția Națiunilor Unite asupra dreptului mării și legislația națională adoptată în temeiul acestei Convenții. Aceasta a considerat că legislația națională stabilise drepturi suverane asupra zonei economice exclusive a României din Marea Neagră și a concluzionat că navele sub pavilion bulgar, care operează în această zonă, se aflau sub jurisdicția României și, prin urmare, erau obligate să se supună jurisdicția României și, prin urmare, erau obligate să se supună legislației sale.

39. Aceasta a hotărât că, în speță, întrucât nu deținea o licență de pescuit specială emisă de statul român, reclamantul s-a făcut vinovat de pescuit ilegal.

40. Aceasta a respins argumentul reclamantului întemeiat pe aplicarea normelor politicii comune în domeniul pescuitului. În fapt, a apreciat că aceste norme nu se opuneau unei legislații care instituia obligația de a deține o licență de pescuit specială emisă de autoritățile române.

41. Curtea de apel a ajuns la această concluzie considerând că, în conformitate cu dispozițiile art. 17 din Regulamentul (CE) nr. 2.371/2002, navele de pescuit aflate sub pavilionul unui stat membru beneficiau de acces egal la resursele marine ale UE, însă dreptul de a pescui acolo nu era nici liber, nici nelimitat.

42. Aceasta a subliniat că art. 8 din acest regulament permitea statelor membre să adopte măsuri de urgență în cazul în care existau dovezi ale unei amenințări grave și neprevăzute pentru conservarea resurselor acvatice vii sau a ecosistemului marin, ce apar ca urmare a activităților de pescuit în apele aflate sub suveranitatea sau jurisdicția lor.

43. Or, în opinia acesteia, instituirea unor norme naționale specifice pentru pescuitul calcanului răspundea unei astfel de amenințări.

44. Pe baza punctului de vedere emis de Institutul Național de Cercetare-Dezvoltare Marină „Grigore Antipa” (a se vedea *supra*, pct. 15), aceasta a constatat că activitățile de pescuit desfășurate de reclamant constituiau braconaj și puneau în pericol echilibrul ecosistemului marin și că, prin urmare, era necesar să i se impună sancțiuni severe pentru a descuraja practicarea, pe viitor, a unor astfel de activități de pescuit de către persoana în cauză sau altele.

45. Având în vedere aceste considerente, curtea de apel l-a declarat pe reclamant vinovat de pescuit ilegal cu unelte neautorizate. Aceasta l-a condamnat la o pedeapsă de un an de închisoare cu suspendare pentru încălcarea art. 65 alin. (1) litera b) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 23/2008. De asemenea, i-a aplicat trei amenzi penale în valoare de 6.000 RON (aproximativ 1.350 EUR), în total 18.000 RON, pentru încălcarea art. 64 literele a), i) și k) din aceeași ordonanță.

46. De asemenea, a dispus, cu titlu de sancțiuni complementare, confiscarea valorii echivalente a navei, și anume a sumei de 10.000 RON (aproximativ 2.250 EUR), și interzicerea dreptului de a pescui în zona economică exclusivă a României în Marea Neagră pe o perioadă de un an.

47. Reclamantul a sesizat Comisia pentru petiții a Parlamentului European. Aceasta a trimis o solicitare de informații Comisiei, care a răspuns la 28 februarie 2015.

48. Comisia a precizat următoarele:

„[...] În cazul reclamantului, instanța de prim grad din România a interpretat în mod corect dispozițiile relevante ale dreptului UE privind accesul liber. Cu toate acestea [...], în urma recursului declarat de parchet, curtea de apel a infirmat această hotărâre în octombrie 2013 și a condamnat persoana în cauză la o pedeapsă deosebit de severă. [...] Se pare că respectiva curte de apel nu a ținut seama de poziția Comisiei cu privire la interpretarea dispozițiilor din dreptul UE aplicabile în prezenta cauză (poziția Comisiei fusese depusă la dosarul procedurii) și nu a adresat CJUE întrebările preliminare care ar fi putut înlătura eventualele îndoieli cu privire la interpretarea corectă a dreptului UE. Ținând seama de aceste elemente și având în vedere că prezenta cauză privește principii fundamentale ale UE, Comisia analizează în prezent oportunitatea continuării procedurii de constatare a neîndeplinirii obligațiilor, prin trimiterea unei scrisori oficiale de punere în întârziere.”

49. La 18 iunie 2015, Comisia a trimis autorităților române o scrisoare suplimentară de punere în întârziere, în cadrul procedurii de constatare a neîndeplinirii obligațiilor.

50. La 15 februarie 2017, aceasta a emis un aviz motivat în care a imputat României faptul că nu a asigurat navelor aflate sub pavilion bulgar accesul egal la apele și resursele UE din Marea Neagră și a îndemnat autoritățile române să remedieze această situație.

51. Printr-un ordin din 28 martie 2017, Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale a autorizat în mod expres accesul la apele și resursele din Marea Neagră, aflate sub jurisdicția României, al tuturor navelor de pescuit care operează sub pavilionul unui stat membru și care dețin o licență de pescuit emisă de un stat membru.

52. La 25 ianuarie 2018, având în vedere această modificare a cadrului juridic național, Comisia a încheiat procedura de constatare a neîndeplinirii obligațiilor.

CADRUL JURIDIC

I. Dreptul intern relevant

53. Legea nr. 17/1990 privind regimul juridic al apelor maritime interioare, al mării teritoriale, al zonei contigue și al zonei economice exclusive ale României a fost modificată prin Legea nr. 36/2002, care a intrat în vigoare la 31 ianuarie 2002. Apoi, aceasta a fost republicată în Monitorul Oficial. Dispozițiile sale relevante în speță au următorul cuprins:

Art. 1

„Prezenta lege reglementează statutul juridic al apelor maritime interioare, al mării teritoriale, al zonei contigue și al zonei economice exclusive, în conformitate cu dispozițiile Convenției Națiunilor Unite asupra dreptului mării, ratificată de România prin Legea nr. 110/1996.”

Art. 9

„(1) „Zona economică exclusivă a României este instituită în spațiul marin [...] la Marea Neagră, situat dincolo de limita apelor mării teritoriale și adiacent acestora [...].

(2) În condițiile specifice determinate de dimensiunile Mării Negre, întinderea zonei economice exclusive a României se stabilește prin delimitare, pe bază de acord încheiat cu statele vecine ale căror țărături sunt limitrofe sau situate față în față cu litoralul românesc al Mării Negre, ținându-se seama de faptul că lățimea maximă a zonei economice exclusive, în conformitate cu prevederile Convenției Națiunilor Unite asupra dreptului mării, ratificată de România prin Legea nr. 110/1996, poate fi de 200 mile marine măsurate de la liniile de bază prevăzute la art. 2.

(3) Delimitarea se face în conformitate cu principiile general recunoscute de dreptul internațional și cu respectarea legislației române, prin aplicarea, în funcție de circumstanțele specifice din fiecare sector de delimitat, a principiilor și criteriilor de delimitare general recunoscute, astfel încât să se ajungă la o soluție echitabilă.”

Art. 10

„(1) În zona economică exclusivă România exercită:

a) drepturi suverane de explorare și exploatare, protecție, conservare și gestionare a tuturor resurselor naturale biologice și/sau nebiologice și a altor resurse care se află pe fundul mării, în subsolul acestuia, în coloana de apă, în spațiul aerian de deasupra acestuia; [...].”

Art. 14

„(1) România asigură utilizarea optimă a resurselor piscicole și a altor resurse biologice, prin luarea măsurilor tehnice sau de altă natură ce se impun cu privire la conservarea și gestionarea lor în toate apele situate în interiorul limitelor exterioare ale zonei sale economice exclusive [...].

(2) În acest scop organele competente române stabilesc anual volumul total autorizat al capturilor pentru fiecare specie de pește și alte resurse biologice, adoptă măsuri tehnice și de altă natură pentru a asigura un pescuit rațional și conservarea, protecția și regenerarea resurselor biologice, asigurând respectarea legislației române în materie privind monitorizarea prin satelit a navelor de pescuit, inclusiv inspecția, reținerea, sechestrarea și urmărirea judiciară a navelor de pescuit care încalcă drepturile suverane ale statului român. [...].”

54. În urma aderării României la Uniunea Europeană la 1 ianuarie 2007, art. 3 alin. (1) litera (d) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE), care prevede că Uniunea are competență exclusivă în domeniul conservării resurselor biologice ale mării în cadrul politicii comune privind pescuitul, a devenit baza dreptului intern în domeniul pescuitului în apele Mării Negre aflate sub jurisdicția României.

55. La 10 martie 2008, Guvernul a adoptat Ordonanța de urgență nr. 23/2008 privind pescuitul și acvacultura.

56. În temeiul art. 16 din această ordonanță, dreptul de a pescui în apele aflate sub jurisdicția României este supus condiției deținerii unei licențe emise de Agenția Națională pentru Pescuit și Acvacultură.

57. Art. 64 lit. (a), (i) și (k) și art. 65 alin. (1) litera (b) din ordonanță prevăd că pescuitul fără deținerarea unei licențe, pescuitul cu unelte având ochiul de plasă sub dimensiunile minime legale, folosirea la pescuit de către persoanele neautorizate a unor unelte de pescuit comerciale și pescuitul cu unelte și scule neautorizate constituie infracțiuni în sensul legii penale și se sancționează cu amendă penală și interzicerea temporară a dreptului de a pescui. Art. 66 din ordonanță prevede că uneltele și ambarcațiunile de pescuit care au fost folosite la pescuitul ilegal sunt supuse ridicării în vederea confiscării.

58. Ordinul nr. 36 din 10 februarie 2011 al Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale privind practicarea pescuitului comercial de calcan în Marea Neagră, în vigoare la momentul faptelor, prevedea obligația de a deține o licență de pescuit specială eliberată de Agenția Națională pentru Pescuit și Acvacultură. Acesta preciza, de asemenea, dimensiunea ochiurilor plaselor care puteau fi utilizate pentru pescuitul calcanului.

II. Elementele relevante din dreptul Uniunii Europene**A. Principiile efectului direct și supremației dreptului Uniunii**

59. În Cauza *Costa împotriva E.N.E.L.* (hotărârea din 15 iulie 1964, 6/64, Culegere de jurisprudență 1141), Curtea de Justiție a Comunităților Europene (CJCE) a declarat următoarele:

„[S]pre deosebire de tratatele internaționale obișnuite, Tratatul CEE a instituit o ordine juridică proprie, integrată în sistemul juridic al statelor membre în momentul intrării în vigoare a tratatului și care este obligatorie pentru instanțele acestora.”

60. În Cauza *Van Gend și Loos* (hotărârea din 5 februarie 1963, 26/62, Culegere 3), aceasta a precizat următoarele:

„[I]ndependent de legislațiile statelor membre, dreptul comunitar nu numai că impune obligații indivizilor, dar are și scopul de a le oferi drepturi, care devin o parte a patrimoniului lor juridic.”

61. Cu privire la principiile efectului direct și supremației dreptului UE, a se vedea, de asemenea, *Amministrazione delle Finanze dello Stato împotriva Simmenthal SpA* (Simmenthal II), C-106/77, 9 martie 1978, EU:C:1978:49; *Internationale Handelsgesellschaft*, C-11/70, 17 decembrie 1970, EU:C:1970:114 și *Euro Box Promotion*, C-357/19, 21 decembrie 2021, EU:C:2021:1034).

B. Art. 267 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE)

62. Art. 267 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE) prevede sesizarea cu titlu preliminar a Curții de Justiție a Uniunii Europene (CJUE) în următoarele condiții:

„Curtea de Justiție este competentă să se pronunțe, cu titlu preliminar, cu privire la:

[...]

(b) validitatea și interpretarea actelor adoptate de instituțiile Comunității [...];

[...]

În cazul în care o asemenea chestiune se invocă în fața unei instanțe dintr-un stat membru, această instanță poate, în cazul în care apreciază că o decizie în această privință îi este necesară pentru a pronunța o hotărâre, să ceară Curții de Justiție să se pronunțe cu privire la această chestiune.

În cazul în care o asemenea chestiune se invocă într-o cauză pendinte în fața unei instanțe naționale ale cărei decizii nu sunt supuse vreunei căi de atac în dreptul intern, această instanță este obligată să sesizeze Curtea de Justiție.”

63. În ceea ce privește inițierea procedurii preliminare, printre altele, în Cauza *Katz* (C-404/07, 9 octombrie 2008, EU:C:2008:553, punctul 37), CJUE a precizat următoarele:

„[...] instanța națională are calitatea de a sesiza Curtea, iar nu părțile din acțiunea principală. Competența de a stabili întrebările ce urmează a fi adresate Curții este prin urmare rezervată instanței naționale, iar părțile nu pot schimba conținutul acestora. [...].”

64. Între altele, în hotărârea pronunțată la 9 noiembrie 2010 în Cauza *VB Pénzügyi Lízing* (C-137/08, EU:C:2010:659, punctul 28), Marea Cameră a CJUE a precizat următoarele:

„[...] sistemul stabilit prin art. 267 TFUE în vederea asigurării unității de interpretare a dreptului Uniunii în statele membre instituie o cooperare directă între Curte și instanțele naționale printr-o procedură independentă de orice inițiativă a părților. [...].”

65. La 8 noiembrie 2019, la CJUE a publicat o actualizare a „recomandărilor în atenția instanțelor naționale, referitoare la efectuarea trimiterilor preliminare” (2019/C 380/01). Partea relevantă în speță din acest document este redactată după cum urmează:

„3. Competența Curții de a se pronunța cu titlu preliminar cu privire la interpretarea sau la validitatea dreptului Uniunii se exercită la inițiativa exclusivă a instanțelor naționale, indiferent de împrejurarea dacă părțile din litigiul principal și-au exprimat sau nu dorința cu privire la o sesizare a Curții. Astfel, întrucât este chemată să își asume răspunderea pentru hotărârea judecătorească ce urmează a fi pronunțată, instanța națională sesizată cu soluționarea unui litigiu — și numai ea — este cea care are competența să aprecieze, luând în considerare particularitățile fiecărei cauze, atât necesitatea unei cereri de decizie preliminară pentru a fi în măsură să pronunțe propria decizie, cât și pertinenta întrebărilor pe care le adresează Curții.”

C. Art. 258 din TFUE și declanșarea unei proceduri în constatarea neîndeplinirii obligațiilor împotriva unui stat membru (procedura privind încălcarea dreptului comunitar)

66. În ceea ce privește declanșarea unei proceduri în constatarea neîndeplinirii obligațiilor împotriva unui stat membru, art. 258 din TFUE prevede următoarele:

„În cazul în care Comisia consideră că un stat membru a încălcat oricare dintre obligațiile care îi revin în temeiul tratatelor, aceasta emite un aviz motivat cu privire la acest aspect, după ce a oferit statului în cauză posibilitatea de a-și prezenta observațiile.

În cazul în care statul în cauză nu se conformează acestui aviz în termenul stabilit de Comisie, aceasta poate sesiza Curtea de Justiție a Uniunii Europene.”

D. Normele politicii comune în domeniul pescuitului

67. Regulamentul (CE) nr. 2.371/2002 al Consiliului din 20 decembrie 2002 privind conservarea și exploatarea durabilă a resurselor piscicole în conformitate cu politica comună în domeniul pescuitului, în vigoare la momentul faptelor imputate reclamantului¹, cuprinde următoarele dispoziții:

Art. 1

„(2) Politica comună în domeniul pescuitului prevede măsuri coerente privind:

- (a) conservarea, gestionarea și exploatarea resurselor acvatice vii;
- (b) limitarea impactului pescuitului asupra mediului;
- (c) condițiile de acces la ape și resurse [...].”

Art. 3

Definiții

În sensul prezentului regulament, se aplică următoarele definiții:

(a) „ape comunitare” înseamnă apele aflate sub suveranitatea sau jurisdicția statelor membre, cu excepția apelor adiacente teritoriilor prevăzute în anexa II la tratat;

(b) „resurse acvatice vii” înseamnă specii acvatice marine disponibile și accesibile [...];

[...]

(d) „navă comunitară de pescuit” înseamnă o navă de pescuit aflată sub pavilionul unui stat membru și înregistrată în Comunitate;

[...].”

Art. 8

Măsurile de urgență adoptate de către statul membru

„(1) În cazul în care există dovezi ale unei amenințări grave și neprevăzute pentru conservarea resurselor acvatice vii sau a ecosistemului marin, ce apar ca urmare a activităților de pescuit în apele aflate sub suveranitatea sau jurisdicția unui stat

membru și dacă orice întârziere ar produce pagube greu de remediat, respectivul stat membru poate adopta măsuri de urgență cu o durată maximă de trei luni.

(2) Statele membre care doresc să adopte măsuri de urgență notifică în prealabil Comisia, celelalte state membre și consiliile consultative regionale în cauză în legătură cu intenția lor, prezentând un proiect al măsurilor ce urmează să fie adoptate, împreună cu un memoriu explicativ.”

Art. 17

„(1) Navele comunitare de pescuit au acces în mod egal la ape și resurse în toate apele comunitare, altele decât cele prevăzute în art. 2, cu respectarea măsurilor adoptate conform capitolului II².

(2) În apele situate în zona de 12 mii marine de la baza țărmlui aflate sub suveranitatea și jurisdicția lor, statele membre sunt autorizate, de la 1 ianuarie 2003 până la 31 decembrie 2012, să limiteze pescuitul pentru navele de pescuit ce operează în mod tradițional în apele respective și provin din porturile de pe țărmurile adiacente, fără a aduce atingere regimurilor aplicabile navelor comunitare de pescuit aflate sub pavilionul altui stat membru, în baza relațiilor de vecinătate existente între statele membre și modalităților prevăzute în anexa I ce stabilește, pentru fiecare stat membru, zonele geografice din interiorul zonelor de coastă ale altor state membre unde se desfășoară activități de pescuit, precum și speciile vizate.”

68. Regulamentul (CE) nr. 1.281/2005 al Comisiei din 3 august 2005 privind gestionarea licențelor de pescuit și informațiile minimale pe care acestea trebuie să le conțină, în vigoare la momentul faptelor, prevedea următoarele:

Art. 3

Exploatarea resurselor acvatice

„O navă de pescuit comunitară poate fi utilizată pentru exploatarea comercială a resurselor acvatice vii numai în cazul în care deține la bord o licență de pescuit valabilă.”

Art. 4

Obligațiile statelor membre

„Statul membru de pavilion emite, gestionează și retrage licența de pescuit în conformitate cu prezentul regulament.”

69. Regulamentul (UE) nr. 1.256/2010 al Consiliului din 17 decembrie 2010 stabilea, pentru 2011, posibilitățile de pescuit pentru anumite resurse halieutice aplicabile în Marea Neagră. În cadrul capturii totale admisibile (TAC), România și Bulgaria puteau pescui fiecare 43,2 tone de calcan.

70. Regulamentul (UE) nr. 227/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 13 martie 2013 stabilește o dimensiune minimă a ochiurilor de plasă pentru pescuitul de calcan în Marea Neagră.

III. Dreptul internațional relevant

71. Convenția Națiunilor Unite asupra dreptului mării a fost încheiată la Montego Bay la 10 decembrie 1982. Aceasta a fost ratificată de România prin Legea nr. 110 din 10 octombrie 1996.

72. Dispozițiile relevante ale acestei convenții sunt redactate astfel:

Art. 55

Regimul juridic special al zonei economice exclusive

„Zona economică exclusivă este o zonă situată dincolo de marea teritorială și adiacentă acesteia, supusă regimului juridic special stabilit prin prezenta parte, în virtutea căruia drepturile și jurisdicția statului riveran și drepturile și libertățile celorlalte state sunt guvernate de dispozițiile pertinente ale prezentei convenții.”

¹ Regulamentul (CE) nr. 2.371/2002 a fost abrogat prin Regulamentul (UE) nr. 1.380/2013 privind politica comună în domeniul pescuitului.

² Măsurile comunitare adoptate de Consiliu care reglementează accesul la ape și resurse, precum și exercitarea durabilă a activităților de pescuit.

Art. 56**Drepturile, jurisdicția și obligațiile statului riveran în zona economică exclusivă**

„1. În zona economică exclusivă, statul riveran are:

a) drepturi suverane în scopul explorării și exploatării, conservării și gestiunii resurselor naturale, biologice sau nebiologice, ale fundului mării, ale subsolului acestuia și ale apelor de deasupra [...];

b) jurisdicție, în conformitate cu dispozițiile relevante ale Convenției, în ceea ce privește: (i) amplasarea și folosirea de insule artificiale, instalații și lucrări; (ii) cercetarea științifică marină; (iii) protecția și conservarea mediului marin;

c) celelalte drepturi și obligații prevăzute de convenție. [...]”

Art. 57**Lățimea zonei economice exclusive**

„Zona economică exclusivă nu se întinde dincolo de 200 de mile marine de la liniile de bază de la care se măsoară lățimea mării teritoriale.”

Art. 61**Conservarea resurselor biologice**

„1. Statul riveran stabilește volumul autorizat al capturilor în ce privește resursele biologice în zona sa economică exclusivă. [...]”

Art. 62**Exploatarea resurselor biologice**

„1. Statul riveran va promova obiectul exploatării optime a resurselor biologice din zona economică exclusivă, fără a se aduce atingere art. 61. [...]”

4. Cetățenii altor state, care pescuiesc în zona economică exclusivă, se vor conforma măsurilor de conservare și celorlalte modalități și condiții stabilite prin legile și reglementările statului riveran. Aceste legi și reglementări trebuie să fie compatibile cu Convenția și pot să se refere, îndeosebi, la următoarele probleme:

a) eliberarea de permise pescarilor sau pentru vasele și uneltele de pescuit [...];

b) determinarea speciilor al căror pescuit este autorizat și stabilirea de cote [...];

c) reglementarea campaniilor și zonelor de pescuit, a tipului, mărimii și numărului instrumentelor, ca și a tipului, mărimii și numărului navelor de pescuit care pot fi utilizate;

[...]”

ÎN DREPT

I. Cu privire la pretinsa încălcare a art. 6 § 1 din Convenție

73. Reclamantul se plânge de condamnarea sa, pronunțată de Curtea de Apel Constanța la 2 octombrie 2013. Acesta se consideră victima unei încălcări a art. 6 § 1 din Convenție. Părțile relevante în speță ale acestei dispoziții sunt redactate astfel:

„Orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil [...] a cauzei sale, de către o instanță independentă și imparțială [...], care va hotărî [...] asupra temeiniciei oricărei acuzații în materie penală îndreptate împotriva sa.”

A. Cu privire la admisibilitate

74. Constatând că acest capăt de cerere nu este în mod vădit nefondat și că nu prezintă niciun alt motiv de inadmisibilitate în sensul art. 35 din Convenție, Curtea îl declară admisibil.

B. Cu privire la fond**1. Argumentele părților**

75. Reclamantul susține că a făcut obiectul unei condamnări arbitrare. Acesta impută curții de apel faptul că a interpretat și a aplicat normele politicii comune în domeniul pescuitului într-un mod vădit eronat. De asemenea, acesta critică faptul că instanța de apel nu a adresat CJUE întrebările preliminare formulate de părți în primă instanță.

76. La rândul său, Guvernul consideră că decizia Curții de Apel Constanța din 2 octombrie 2013 este motivată în mod corespunzător.

77. În ceea ce privește faptul că instanța de apel nu a sesizat CJUE în vederea pronunțării unei hotărâri preliminare cu privire la interpretarea dreptului Uniunii, acesta susține că judecătoria a motivat în mod corespunzător respingerea cererii de trimitere preliminară (a se vedea *supra*, pct. 29). Întrucât reclamantul nu a reiterat această cerere în fața curții de apel, Guvernul consideră că aceasta nu era obligată să sesizeze CJUE.

78. Acesta apreciază că instanța de apel a indicat în mod corespunzător motivele pentru care faptele imputate reclamantului constituiau infracțiuni în conformitate cu dreptul național, bazându-se pe dispozițiile de drept intern și de drept internațional aplicabile în speță, în special cele ale Convenției Națiunilor Unite asupra dreptului mării și art. 17 din Regulamentul (CE) nr. 2.371/2002.

79. Acesta consideră că, ajungând la concluzia că navele comunitare beneficiau într-adevăr de un acces egal, dar nu liber sau nelimitat, în zona economică exclusivă a României din Marea Neagră (a se vedea *supra*, pct. 41), curtea de apel s-a pronunțat într-un mod care nu poate fi considerat nici arbitrar, nici vădit nerezonabil într-o asemenea măsură încât să aducă atingere caracterului echitabil al procesului.

2. Motivarea Curții**a) Principiile generale**

80. Curtea reamintește că, în hotărârea din Cauza *Moreira Ferreira împotriva Portugaliei* (nr. 2) (MC), nr. 19.867/12, pct. 83, 11 iulie 2017, în care a examinat din perspectiva aspectului penal al art. 6 din Convenție un capăt de cerere întemeiat pe o pretinsă lipsă de echitate a motivării instanțelor naționale, a rezumat principiile generale după cum urmează:

„a) Curtea nu are obligația de a examina erorile de fapt sau de drept comise eventual de o instanță internă, cu excepția cazului în care și în măsura în care este posibil ca acestea să fi adus atingere drepturilor și libertăților protejate de Convenție, de exemplu, dacă acestea pot fi considerate în mod excepțional drept o «inechitate» incompatibilă cu art. 6 din Convenție.

b) Art. 6 § 1 din Convenție nu reglementează totuși admisibilitatea probelor sau aprecierea lor, materie care ține în primul rând de dreptul intern și instanțele naționale. În principiu, chestiuni precum importanța acordată de instanțele naționale diverselor mijloace de probă, concluzii sau aprecieri pe care le-au examinat nu intră în sfera controlului exercitat de Curte. Aceasta nu are obligația să țină locul unei instanțe de gradul patru de jurisdicție și să conteste aprecierea instanțelor interne, în temeiul art. 6 § 1, decât în cazurile în care concluziile acestora pot fi considerate arbitrare sau vădit nerezonabile.”

81. În această hotărâre, Curtea a precizat că o hotărâre judecătorească internă poate fi caracterizată ca fiind „arbitrară” într-o măsură care prejudiciază caracterul echitabil al procesului numai dacă este lipsită de motivare sau dacă motivarea se bazează pe o vădită eroare de fapt sau de drept săvârșită de instanța națională, având ca rezultat o „denegare de dreptate” [*Moreira Ferreira* (nr. 2), citată anterior, pct. 85].

82. Curtea reamintește, de asemenea, că în Convenție nu se garantează, ca atare, dreptul ca o cauză să fie trimisă cu titlu preliminar de către instanța internă în fața CJUE (*Ullens de Schooten și Rezabek împotriva Belgiei*, nr. 3.989/07 și 38.353/07, pct. 57, 20 septembrie 2011; a se vedea și *Sanofi Pasteur împotriva Franței*, nr. 25.137/16, pct. 69, 13 februarie 2020).

83. Este, în primul rând, de competența autorităților naționale, în special a instanțelor judecătorești, să interpreteze și să aplice dreptul intern, după caz, în conformitate cu dreptul Uniunii Europene. Sub rezerva unei interpretări arbitrare sau vădit nerezonabile, rolul Curții se limitează la verificarea compatibilității efectelor acestei interpretări cu Convenția (*Thimothawes împotriva Belgiei*, nr. 39.061/11, pct. 71, 4 aprilie 2017, și jurisprudența citată).

b) Aplicarea acestor principii în prezenta cauză

84. Revenind la faptele din prezenta cauză, Curtea constată că autoritățile române au dispus urmărirea penală față de reclamant pe motiv că acesta nu deținea o licență de pescuit emisă de statul român și că a folosit plase de pescuit neconforme cu legislația românească (*supra*, pct. 9).

85. În decizia sa definitivă din 2 octombrie 2013, curtea de apel a statuat că navele comunitare, inclusiv cea a reclamantului, erau supuse dispozițiilor legislației românești adoptate în temeiul Convenției Națiunilor Unite asupra dreptului mării (*supra*, pct. 38). Aceasta a aplicat în speță norme naționale care reglementează în mod specific pescuitul de calcan și a considerat că aceste norme nu erau contrare normelor dreptului Uniunii referitoare la politica comună în domeniul pescuitului (*supra*, pct. 43).

86. Reclamantul impută curții de apel, pe de o parte, că nu a sesizat CJUE în vederea pronunțării unei hotărâri preliminare cu privire la interpretarea normelor politicii comune în domeniul pescuitului și, pe de altă parte, că a pronunțat o decizie pe care acesta o consideră arbitrară în conformitate cu aceste norme (*supra*, pct. 75).

87. Curtea observă în primul rând că prezenta cauză diferă în mod semnificativ de cauzele în care Curtea a examinat anterior obligația instanțelor naționale de motivare, în raport cu dreptul aplicabil, a deciziilor prin care acestea refuză să adreseze o întrebare preliminară (hotărârile *Ullens de Schooten și Rezabek și Sanofi Pasteur*, citate anterior). În fapt, în speță nu este vorba despre refuzul Curții de Apel Constanța de a sesiza CJUE cu o cerere de interpretare a dreptului Uniunii, care ar fi fost formulată în fața sa de către părți, ci despre a stabili dacă decizia definitivă din 2 octombrie 2013 a fost rezultatul unei vădite erori de drept.

88. Reclamantul consideră că a făcut obiectul unei condamnări arbitrare, întrucât aceasta este contrară normelor dreptului Uniunii. Guvernul contestă acest argument și susține că decizia din 2 octombrie 2013 era motivată în mod corespunzător.

89. Curtea constată că în centrul litigiului se afla problema aplicării normelor dreptului Uniunii în cazul activităților de pescuit desfășurate în zona economică exclusivă a României din Marea Neagră (*supra*, pct. 21 și 38).

90. Aceasta constată, de asemenea, că instanța de apel a procedat la propria interpretare a acestor norme (*supra*, pct. 41 și 42) și a aplicat în speță legislația națională privind pescuitul (*supra*, pct. 38 și 40).

91. Prin urmare, Curtea trebuie să stabilească dacă motivarea deciziei curții de apel referitoare la acest aspect este conformă cu normele Convenției.

92. Curtea observă că normele politicii comune în domeniul pescuitului sunt definite în cadrul unei serii de regulamente care sunt obligatorii în toate elementele lor și direct aplicabile în statele membre (*supra*, pct. 59 și 60).

93. Aceasta reamintește că a subliniat deja în jurisprudența sa că, în sistemul juridic al UE, un regulament este, spre deosebire de o directivă, obligatoriu în toate elementele sale și direct aplicabil în toate statele membre [*Avotiņš împotriva Letoniei* (MC), nr. 17.502/07, pct. 106, 23 mai 2016]. În temeiul principiului supremației dreptului Uniunii, un astfel de regulament, care are efect direct, prevalează asupra dispozițiilor contrare din dreptul intern [*Bosphorus Hava Yolları Turizm ve Ticaret Anonim Şirketi împotriva Irlandei* (MC), nr. 45.036/98, pct. 92, CEDO 2005-VI].

94. În speță, Curtea subliniază că nava reclamantului a fost abordată (în vederea efectuării unui control) atunci când se afla în apele teritoriale românești, la o distanță de 20 de mile marine, în zona economică exclusivă a României (*supra*, pct. 6). Rezultă că dispozițiile art. 17 din Regulamentul (CE) nr. 2.371/2002, care prevăd accesul în mod egal la ape și resurse în apele comunitare, erau aplicabile în cazul reclamantului. În ceea ce privește dispozițiile art. 8 din regulamentul sus-menționat, Curtea constată că autoritățile interne nu au folosit în niciun fel mecanismul prevăzut la acest articol pentru a limita accesul la aceste resurse.

95. Curtea observă, de asemenea, că Comisia a precizat clar autorităților române faptul că urmărirea penală îndreptată împotriva reclamantului era contrară dreptului UE, în special Regulamentului (CE) nr. 2.371/2002 și Regulamentului (UE) nr. 1.256/2010 (*supra*, pct. 23). Aceasta a precizat că legislația națională care impunea obținerea unei licențe de pescuit emise de statul român și prevedea o dimensiune minimă a ochiurilor de plasă (pentru pescuitul de calcan) în zona economică exclusivă a României din Marea Neagră era contrară normelor politicii comune în domeniul pescuitului (*supra*, pct. 24 și 25). Poziția Comisiei, care viza în mod specific cazul reclamantului, a fost comunicată autorităților române cu mult înainte de pronunțarea deciziei definitive de către curtea de apel (*supra*, pct. 23—26).

96. În plus, neîndeplinirea de către statul pârât a obligațiilor care îi reveneau în temeiul politicii comune în domeniul pescuitului a făcut, de altfel, obiectul unei proceduri de constatare a neîndeplinirii obligațiilor, care privea incidentul în care a fost implicat reclamantul și alte incidente similare (*supra*, pct. 36, 49 și 50). Această procedură era pendinte la 2 octombrie 2013, dată la care curtea de apel a adoptat decizia definitivă (*supra*, pct. 37), iar Comisia a încheiat procedura abia după ce România și-a modificat legislația internă și normele privind accesul la apele și resursele din Marea Neagră, aflate sub jurisdicția sa, pentru a asigura conformitatea acestora cu dreptul european (*supra*, pct. 51 și 52).

97. Având în vedere dispozițiile Regulamentului (CE) nr. 2.371/2002 și opinia foarte clară a Comisiei cu privire la aplicarea normelor politicii comune în domeniul pescuitului, Curtea consideră că, prin condamnarea reclamantului în pofida faptului că, potrivit Comisiei, urmărirea penală îndreptată împotriva lui era contrară acestor norme (*supra*, pct. 95), curtea de apel a săvârșit o vădită eroare de drept. În cazul în care existau îndoieli, curtea de apel ar fi putut sesiza CJUE cu privire la interpretarea normelor în cauză.

98. Considerentele de mai sus sunt suficiente pentru a-i permite Curții să concluzioneze că reclamantul a fost victima unei „denegări de justiție”.

99. În consecință, a fost încălcat art. 6 § 1 din Convenție.

II. Cu privire la pretinsa încălcare a art. 1 din Protocolul nr. 1 la Convenție

100. Reclamantul susține că sancțiunile complementare de natură pecuniară, și anume confiscarea în parte, prin echivalent bănesc, a valorii navei și interdicția de a pescui (*supra*, pct. 46), pronunțate împotriva sa de curtea de apel, erau nelegale și au condus la o încălcare a art. 1 din Protocolul nr. 1 la Convenție. Această dispoziție are următorul cuprins:

„Orice persoană fizică sau juridică are dreptul la respectarea bunurilor sale. Nimeni nu poate fi lipsit de proprietatea sa decât pentru cauză de utilitate publică și în condițiile prevăzute de lege și de principiile generale ale dreptului internațional.

Dispozițiile precedente nu aduc atingere dreptului statelor de a adopta legile pe care le consideră necesare pentru a reglementa folosința bunurilor conform interesului general sau pentru a asigura plata impozitelor ori a altor contribuții, sau a amenzilor.”

A. Cu privire la admisibilitate

1. Argumentele părților

101. Guvernul susține că interdicția temporară de a pescui în zona economică exclusivă a României din Marea Neagră, pronunțată de curtea de apel împotriva reclamantului, nu a adus atingere dreptului persoanei în cauză la respectarea bunurilor sale.

102. Acesta susține că, având în vedere legislația românească în vigoare la momentul faptelor, reclamantul, care nu deținea o licență de pescuit specială emisă de statul român, nu poate pretinde că dispunea de un bun actual, și anume dreptul de a pescui în această zonă, sau că avea o „speranță legitimă” privind concretizarea unui astfel de drept.

103. Reclamantul afirmă, la rândul său, că dreptul său de a pescui în această zonă era garantat de normele politicii comune în domeniul pescuitului și că, prin urmare, acesta constituia un bun în sensul art. 1 din Protocolul nr. 1. Acesta susține așadar că interdicția de a pescui, care i-a fost impusă de curtea de apel, a adus atingere dreptului său la respectarea bunurilor sale și l-a privat de o sursă importantă de venit.

2. Motivarea Curții

104. Curtea reamintește că o licență de desfășurare a unei activități comerciale constituie un bun și că retragerea unei astfel de licențe constituie o ingerință în exercitarea dreptului garantat de art. 1 din Protocolul nr. 1 (a se vedea, printre multe alte exemple, *Tre Traktörer AB împotriva Suediei*, 7 iulie 1989, pct. 53, seria A nr. 159, *Megadat.com SRL împotriva Moldovei*, nr. 21.151/04, pct. 63, CEDO 2008, și *Vékony împotriva Ungariei*, nr. 65.681/13, pct. 29 și 30, 13 ianuarie 2015).

105. În speță, aceasta constată că reclamantul deținea o licență de pescuit bulgară, în temeiul căreia era autorizat să pescuiască în apele comunitare, inclusiv în zona economică exclusivă a României din Marea Neagră (*supra*, pct. 10). Prin urmare, interdicția temporară de a pescui în această zonă, pronunțată de curtea de apel, a restrâns domeniul de aplicare al licenței.

106. Desigur, licența a rămas valabilă (a se vedea, a *contrario*, *Tre Traktörer AB*, citată anterior, pct. 53, și *Vékony*, citată anterior, pct. 29).

107. Cu toate acestea, Curtea reamintește că a hotărât deja că art. 1 din Protocolul nr. 1 era aplicabil chiar și atunci când licența în cauză nu fusese retrasă, ci golită de substanța sa [*Centro Europa 7 S.r.l. și Di Stefano împotriva Italiei* (MC), nr. 38.433/09, pct. 177 și 178, CEDO 2012].

108. În speță, aceasta arată că pescuitul în „apele comunitare” în Marea Neagră ține de exercitarea normală a activității reclamantului (*supra*, pct. 5). Interdicția temporară de a pescui în zona economică exclusivă a României din Marea Neagră, care face parte din „apele comunitare”, a golit parțial licența de substanța sa. Prin urmare, Curtea apreciază că această interdicție constituie o ingerință în exercitarea de către reclamant a dreptului la respectarea bunurilor sale, mai precis a intereselor economice legate de activitatea sa de pescuit în zona economică exclusivă a României din Marea Neagră (a se vedea, *mutatis mutandis*, *O'Sullivan McCarthy Mussel Development Ltd împotriva Irlandei*, nr. 44.460/16, pct. 90, 7 iunie 2018).

109. Rezultă că acest capăt de cerere este compatibil *ratione materiae* cu dispozițiile art. 1 din Protocolul nr. 1. Constatând că acest capăt de cerere nu este în mod vădit nefondat în sensul art. 35 § 3 lit. a) din Convenție și că nu prezintă niciun alt motiv de inadmisibilitate, Curtea îl declară admisibil.

B. Cu privire la fond

1. Argumentele părților

110. Reclamantul susține că sancțiunile complementare de natură pecuniară care i-au fost aplicate de curtea de apel erau nelegale și disproportionale.

111. Dimpotrivă, Guvernul afirmă că aceste sancțiuni erau prevăzute la art. 64 și 65 din OUG nr. 23/2008 și că aceste dispoziții erau accesibile, precise și previzibile (*supra*, pct. 56 și 57).

112. Acesta precizează că dispozițiile respective vizau protejerea ecosistemului marin împotriva efectelor negative ale braconajului (*supra*, pct. 44). Acesta adaugă că, pentru a stabili sancțiunile în litigiu, curtea de apel a pus în balanță diferitele interese aflate în joc și a examinat proporționalitatea măsurii în raport cu scopul de interes general urmărit.

2. Motivarea Curții

113. Curtea constată, în primul rând, că instanța de apel l-a găsit pe reclamant vinovat de pescuit ilegal cu unelte neautorizate și l-a condamnat, pe lângă pedeapsa privativă de libertate și amenziile penale, la sancțiuni complementare de natură pecuniară: confiscarea în parte, prin echivalent bănesc, a valorii navei și interdicția temporară de a pescui în zona economică exclusivă românească din Marea Neagră (*supra*, pct. 45 și 46).

114. Aceasta apreciază că sancțiunile complementare de natură pecuniară aplicate reclamantului constituie o ingerință în exercitarea de către persoana în cauză a dreptului la respectarea bunurilor sale și că această ingerință trebuie să fie considerată o „reglementare a folosinței bunurilor”, în sensul celui de-al doilea paragraf al art. 1 din Protocolul nr. 1 (a se vedea, *mutatis mutandis*, interdicția temporară de a pescui, *O'Sullivan McCarthy Mussel Development Ltd*, citată anterior, pct. 104, și, pentru confiscarea valorii echivalente, *Plechkov împotriva României*, nr. 1.660/03, pct. 87, 16 septembrie 2014).

115. În continuare, Curtea reamintește că art. 1 din Protocolul nr. 1 impune, înainte de toate și mai ales, ca o ingerință a autorității publice în exercitarea dreptului la respectarea bunurilor să fie legală: a doua teză a primului paragraf al acestui articol autorizează o privare de proprietate numai „în condițiile prevăzute de lege”; iar al doilea paragraf recunoaște dreptul statelor de a reglementa folosința bunurilor prin adoptarea de „legi”. Rezultă că necesitatea de a analiza dacă s-a menținut un echilibru just între cerințele interesului general al comunității și imperativele apărării drepturilor fundamentale ale omului nu se poate face simțită decât dacă s-a dovedit că ingerința în litigiu a respectat principiul legalității și nu era arbitrară [*Jatridis împotriva Greciei* (MC), nr. 31.107/96, pct. 58, CEDO 1999-II].

116. În speță, Curtea subliniază că sancțiunile de natură pecuniară impuse reclamantului de curtea de apel se întemeiau pe dispozițiile OUG nr. 23/2008 și erau complementare condamnării pentru pescuit ilegal (*supra*, pct. 46 și 57).

117. Cu toate acestea, reamintește că tocmai a constatat că respectiva condamnare penală a reclamantului a fost rezultatul unei vădite erori de drept (*supra*, pct. 97).

118. Prin urmare, dispozițiile sus-menționate nu puteau servi drept temei legal pentru sancțiunile complementare de natură pecuniară impuse reclamantului, având în vedere că norme europene clare îi permiteau acestuia să pescuiască în zona economică exclusivă a României din Marea Neagră.

119. În aceste condiții, nu este necesar să se examineze dacă s-a menținut un echilibru just între cerințele interesului general al comunității și imperativele apărării drepturilor individuale.

120. Prin urmare, a fost încălcat art. 1 din Protocolul nr. 1.

III. Cu privire la aplicarea art. 41 din Convenție

121. În conformitate cu art. 41 din Convenție:

„În cazul în care Curtea declară că a avut loc o încălcare a Convenției sau a protocoalelor sale și dacă dreptul intern al înaltei părți contractante nu permite decât o înlăturare incompletă a consecințelor acestei încălcări, Curtea acordă părții lezate, dacă este cazul, o reparație echitabilă.”

A. Prejudiciu

122. Reclamantul solicită cu titlu de despăgubire pentru prejudiciul material valoarea capturii de calcan de care consideră că a fost privat în 2011 și 2012, ca urmare a confiscării temporare a navei sale de către autoritățile române. Acesta afirmă că a fost împiedicat să lucreze, în timp ce media anuală a capturilor de calcan realizate de nava sa înainte de începerea urmăririi penale era de 3.474 de kilograme. Ținând seama de prețul mediu per kilogram de calcan de pe piața bulgară, acesta estimează prejudiciul material suferit la 122.260,83 euro (EUR).

123. De asemenea, acesta solicită 125.000 EUR cu titlu de despăgubire pentru prejudiciul moral. El susține că, din cauza urmăririi penale și a condamnării la care a fost supus, a trăit sentimente de frustrare și disperare, accentuate de

imposibilitatea de a munci și de a-și întreține familia, a cărei singură sursă de venit era pescuitul.

124. Guvernul contestă pretențiile reclamantului. Acesta susține că suma solicitată pentru prejudiciul material are un caracter speculativ, întrucât se întemeiază parțial pe o pretinsă pierdere a oportunităților comerciale și pe profituri care, în opinia sa, sunt imposibil de cuantificat.

125. În ceea ce privește prejudiciul moral, acesta susține că suma solicitată este excesivă. Consideră că o constatare a încălcării constituia, în sine, o reparație echitabilă suficientă.

126. Curtea apreciază că reclamantul a suferit un prejudiciu material cert ca urmare a sancțiunilor care i-au fost impuse de curtea de apel.

127. Cu toate acestea, constată că suma solicitată de reclamant reprezintă valoarea capturii de care consideră că a fost privat în 2011 și 2012, când Curtea tocmai a constatat o încălcare a art. 1 din Protocolul nr. 1 ca urmare a sancțiunilor pronunțate de curtea de apel la 2 octombrie 2013 (*supra*, pct. 118). Prin urmare, Curtea nu își poate întemeia calculul reparației echitabile pe estimarea furnizată de acesta.

128. În plus, consideră că reclamantul a suferit un prejudiciu moral incontestabil, ca urmare a încălcării art. 6 § 1 din Convenție și a art. 1 din Protocolul nr. 1 la Convenție.

129. Având în vedere toate elementele de care dispune și pronunțându-se în echitate, în conformitate cu art. 41 din Convenție, Curtea decide să acorde reclamantului 6.500 EUR pentru toate prejudiciile, plus orice sumă ce poate fi datorată cu titlu de impozit pentru această sumă.

B. Cheltuieli de judecată

130. Reclamantul solicită suma de 4.574 EUR pentru cheltuielile de judecată efectuate în cadrul procedurii desfășurate în fața Curții. În susținerea cererii sale, acesta prezintă chitanțe care atestă plata onorariului avocatului și a unor cheltuieli de traducere.

131. Guvernul contestă necesitatea unor costuri de traducere, care se ridică la 190 EUR în total.

132. În conformitate cu jurisprudența Curții, un reclamant nu poate obține rambursarea cheltuielilor de judecată decât în măsura în care se stabilește caracterul real, necesar și rezonabil al acestora. În speță, având în vedere documentele de care dispune și jurisprudența sa, Curtea consideră că este rezonabil să acorde reclamantului suma de 4.574 EUR pentru toate cheltuielile.

C. Dobânzi moratorii

133. Curtea consideră necesar ca rata dobânzilor moratorii să se întemeieze pe rata dobânzii facilității de împrumut marginal practică de Banca Centrală Europeană, majorată cu trei puncte procentuale.

PENTRU ACESTE MOTIVE,

În unanimitate,

CURTEA:

1. declară cererea admisibilă;
2. hotărăște că a fost încălcat art. 6 § 1 din Convenție;
3. hotărăște că a fost încălcat art. 1 din Protocolul nr. 1 la Convenție;
4. hotărăște:

a) că statul pârât trebuie să plătească reclamantului, în termen de trei luni de la data rămânării definitive a hotărârii, în conformitate cu art. 44 § 2 din Convenție, următoarele sume, care trebuie convertite în moneda statului pârât la rata de schimb aplicabilă la data plății:

- (i) 6.500 EUR (șase mii cinci sute de euro), plus orice sumă ce poate fi datorată cu titlu de impozit, pentru toate prejudiciile;
- (ii) 4.574 EUR (patru mii cinci sute șaptezeci și patru de euro), plus orice sumă ce poate fi datorată cu titlu de impozit de către reclamant, pentru cheltuielile de judecată;

b) că, de la expirarea termenului menționat și până la efectuarea plății, aceste sume trebuie majorate cu o dobândă simplă, la o rată egală cu rata dobânzii facilității de împrumut marginal practică de Banca Centrală Europeană, aplicabilă pe parcursul acestei perioade și majorată cu trei puncte procentuale;

5. respinge cererea de acordare a unei reparații echitabile pentru celelalte capete de cerere.

Redactată în limba franceză, apoi comunicată în scris la 6 decembrie 2022, în temeiul art. 77 § 2 și art. 77 § 3 din Regulament.

PREȘEDINTE

GABRIELE KUCSKO-STADLMAYER

Grefier adjunct,

Ilse Freiwirth

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; 012329

C.I.F. RO427282, IBAN: RO55RNCB0082006711100001 BCR

și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 DTCPMB (alocat numai persoanelor juridice bugetare)
Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, www.monitoruloficial.ro

Adresa Centrului pentru relații cu publicul este: șos. Panduri nr. 1, bloc P33, sectorul 5, București; 050651.

Tel. 021.401.00.73, 021.401.00.78, e-mail: concursurifp@ramo.ro, convocariaga@ramo.ro

Pentru publicări, încărcați actele pe site, la: <https://www.monitoruloficial.ro>, secțiunea Publicări.

